

Svar från kommunalråd Rickard Malmström (MP) på interpellation

”Vilda pollinatörer hotas – vad gör Uppsala kommun?”

Från Anette Fischer (V)

Anette Fischer har ställt följande frågor till ordförande i miljö- och hälsoskyddsnämnden i sin interpellation:

- *Vad gör Uppsala kommun för att gynna pollinatörer såväl i policys, mål och handlingsplaner som i det praktiska arbetet?*

- *Har kommunen någon samverkan med andra aktörer i vad gäller att gynna bin, humlor och andra pollinerare?*

Som kommunalråd med ansvar för dessa frågor svarar jag på interpellationen.

Jag vill börja med att instämma med Anette Fischers oro för de vilda pollinatörerna. Läget är väldigt allvarligt. Vilda arter med uppgift som pollinatörer är en mycket viktig del av den biologiska mångfalden. Förlusten av biologisk mångfald i världen är ett allvarligt och accelererande problem. Orsaken till artutrotningen är framförallt det allt intensivare jord- och skogsbruket med en stor användning av bekämpningsmedel. Även klimatförändringarna påverkar många arter negativt.

Förluster i biologisk mångfald med påverkan på vilda pollinatörer sker till största delen ute i jord- och skogsbrukslandskapet där kommunen inte har rådighet. Kommunen kan här påverka indirekt genom de produkter vi köper in till kommunen. I vårt miljö- och klimatprogrammet har vi ett etappmål: Att alla livsmedelsinköp ska vara ekologiska 2023 och odlat utan bekämpningsmedel. Det målet är viktigt för att gynna biologisk mångfald, i vårt närområde och i världen.

Men för att gynna pollinatörerna utför Uppsala kommun även ett stort antal åtgärder på egen mark genom:

- en kunskapsinriktad grön förvaltning,
- fokus på biologisk mångfald i planering,
- olika kompensatoriska åtgärder,
- samverkan med arrendatorer, organisationer mfl,
- skydd av livsmiljöer.

Vi har flera **policys, mål, riktlinjer, uppdrag och regler** som styr det arbetet. Det är:

- Riktlinjer för Uppsalas parker - Mål för biologisk mångfald om att skötsel, bevarande och kompensation för livsmiljöer.
- Naturvårdsprogram. Riktlinje. Samverkan med arrendatorer om åtgärder för ökad biologisk mångfald genom att öka andelen ekologisk odling, sköta småbiotoper etc.
- I mål och budget 2021-2023 inriktningsmål 3, ”Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande”, finns tydliga skrivningar om att livsmiljöer för olika arter ska *utvecklas och nyskapas* i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd. Ett speciellt uppdrag handlar om att ta fram rutiner för uppföljning och utvärdering av kompensations- och artskyddsåtgärder.

- Regler för fritidsodling på kommunal mark som förbjuder växtskyddsmedel.

I år kommer också en pollinationsplan tas fram. Det är ett ytterligare viktigt steg i det här arbetet.

Exempel på vad som görs i **praktiken**:

- Slåtter utförs istället för gräsklippning på artrika gräsmarker efter analys av stadens gräsytor.
- En park har anlagts i Rosendal för att gynna pollinatörer och insekter som lever i sandig mark.
- Sandmiljöer har tillskapats som kompensationsåtgärder i Siegbahnsparken och Biparken för exploatering på sandmark i Rosendal.
- Sommarblommor som gynnar pollinatörer planteras.
- En Pollinatör/Fågelåker i Stabby har anlagts i samarbete med arrendator med insädd av bl.a honungsört.
- Biotopia utför projekt för att sprida kunskap om pollinatörer till skolor, familjer och barn

Kommunens åtgärder kan *upprätthålla* en biologisk mångfald men för en långsiktig planering med varaktighet för en *ökad* biologisk mångfald skyddas olika naturtyper som naturreservat där skötselplaner noga anger åtgärder för biologisk mångfald och skydd för arter.

Kommunen har under senare år skyddat två större områden med tre naturtyper som främjar vilda pollinatörer. Jordbruk och sandmiljöer i Årike Fyris och kulturlandskap i Hammarskog.

Stadsbyggnadsförvaltningen utreder för närvarande ytterligare områden som kan skyddas utifrån biologisk mångfald.

Samverkan

Anette Fischer undrar vidare om kommunen har någon samverkan med andra aktörer i vad gäller att gynna bin, humlor och andra pollinerare? Jag vill där nämna fyra projekt:

- Pågående arbete ”blommor och bin” med Hushållningssällskapet om att nyttja kommunalt ägd stadsnära odlingsmark i träda till odling av grödor för pollinatörer.
- Projekt med Upplands entomologiska förening för att främja den vilda floran och vilda pollinatörer på Röboåsen
- Pågående arbete i Vasaparken för att gynna pollinatörer och kunskapen om dessa bla anläggande av ängsmark som visningsexempel. (LONA-projekt)
- Pågående arbete i Hospitalsträdgården med restaurering av fruktträdgård, anläggande av 5ha blomsteråker vid Ulleråker, plantering av pollinatörsvänliga växter och fjärilsrabatter) (LONA-projekt)

Att skydda, gynna och öka de vilda pollinatörerna är ett livsviktigt arbete för alla oss som bor i Uppsala kommun och globalt. Det är viktigt att Uppsala kommun gör sin del av det arbetet. Vi behöver både fortsätta göra det vi gör och göra fler saker. Både på egna marker, men också genom att upphandla miljösmarta produkter från jord och skog.

Rickard Malmström, kommunalråd (MP) med ansvar för miljö- och klimat.